

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

Kokousaika	11.5.2023 klo 10:00 - 12:08		
Kokouspaikka	Gradia Viitaniemi		
Jäsenet	x Neittaanmäki Pekka x Kokko Jani (SDP), Teams, poistui klo 11:58	pj vpj	professori, aluevaltuutettu aluevaltuuston pj
	x Käppi Matleena (Vas.)	jäsen	aluevaltuutettu
	- Aukee Sonja (Kok.)	jäsen	aluevaltuutettu
	x Autere Anna-Kaarina (Vihr.)	jäsen	aluevaltuutettu
	- Hämäläinen Keijo	jäsen	rehtori, Jyväskylän yliopisto
	x Ojala Jari	varajäsen	dekaani, Jyväskylän yliopisto
	x Pihlajamäki Jussi	jäsen	dekaani, Itä-Suomen yliopisto
	- Saarikoski Vesa	jäsen	rehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
	x Malkki Pertti	varajäsen	yksikönjohtaja, hyvinvointiyksikkö, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
	x Tuominen Anssi	jäsen	kuntayhtymänjohtaja, Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia
	- Vainio Marjo-Riitta	jäsen	työelämäpalveluiden koulutusjohtaja, Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopisto
	x Hokkanen Pekka	jäsen	maakuntajohtaja, Keski-Suomen liitto
	x Jyräkoski Sanna-Mari, Teams	jäsen	toimitusjohtaja, Keski-Suomen yrittäjät
	x Melville Pirkko, poistui klo 11:59	jäsen	elinkeinot, työvoima ja osaaminen - vastuualueen johtaja, ELY-keskus
Muut läsnäolijat	x Leppä Lasse - Kaakkomäki Sari x Saarelainen Seija x Aula Maria Kaisa, Teamsilla klo 11:07 saakka, sen jälkeen läsnä - Tollet Jan x Reipas Simo x Miettinen Heikki, Teams x Lundgren-Laine Heljä x Kojo Raija x Möller Sointu x Laiho-Logren Elina x Kuopio Teijo, saapui klo 10:56 x Tahkola Aapo, saapui klo 11:40 x Peltokoski Jaana, saapui klo 11:40		esittelijä, konsernipalveluiden toimialajohtaja sihteeri, hallintopalvelupäällikkö sihteeri, hallintopalvelupäällikkö (pela) aluehallituksen puheenjohtaja hyvinvointialuejohtaja pysyvä asiantuntija, tietojohdaja pysyvä asiantuntija, johtajaylilääkäri pysyvä asiantuntija, johtajaylihoitaja pysyvä asiantuntija, sosiaalityön johtaja pysyvä asiantuntija, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, johtaja viestinnän asiantuntija professori vaikuttavuusylilääkäri arviointiylihoitaja

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

Pöytäkirjan allekirjoitus

ja varmennus

Pekka Neittaanmäki
Puheenjohtaja

Seija Saarelainen
Sihteeri

Pekka Hokkanen
Pöytäkirjantarkastaja

Sanna-Mari Jyräkoski
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan tarkastus ja Pöytäkirja tarkastetaan viimeistään 17.5.2023, ja tarkastettu pöytäkirja nähtävillä olo muutoksenhakuohjeineen pidetään yleisesti nähtävillä Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivulla [hyvaks.fi](https://www.hyvaks.fi) 19.5.2023.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden vuottelukunta

Kokousaika 11.5.2023 klo 10:00 - 11.5.2023 12:08

Kokouspaikka Gradia Viitaniemi

Käsitellyt asiat

14 § Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen	1
15 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
16 § Pöytäkirjan tarkastus	3
17 § Työjärjestyksen hyväksyminen	4
- Liite: kokouksen esitysaineisto	5
18 § Keski-Suomen hyvinvointialueen TKKI-ohjelman valmistelun käynnistäminen	30
19 § Katsaus YTA-sopimuksen TKKI-valmisteluun	32
20 § Yhteisprofessuurien perustaminen Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa	33
- Liite: JYU esitys	35
- Liite: UEF esitys	37
- Liite: UEF perustelut	38
21 § Professiojohtajien katsaukset	43
22 § Keski-Suomen biopankin esittely	44
23 § Keski-Suomen hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön esittely	45
24 § Jyväskylän yliopiston varsinaisen jäsenen ero ja uuden nimeäminen	46
25 § Tiedoksi merkittävät sekä kokouksessa esille otettavat asiat	47
Muutoksenhakuohjeet	48

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 14

Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Selostus asiasta

Neuvottelukunnan puheenjohtaja avaa kokouksen ja kokoussihteeri toteaa läsnäolijat suorittamalla nimenhuudon.

Toimivalta asiassa

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 15

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Selostus asiasta

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimielin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli puolet jäsenistä on läsnä. Läsnäoleviksi katsotaan myös ne toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Tästä kokouksesta on annettu tieto hallintosäännön 149 ja 150 §:n mukaisesti.

Kirjallinen kutsu on toimitettu neuvottelukunnan jäsenille 5.5.2023.

**Konsernipalveluiden
toimialajohtajan
ehdotus**

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta toteaa, että kokous on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 16 Pöytäkirjan tarkastus

Julkinen

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 16

Selostus asiasta Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 168 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan tarkastaa ja allekirjoittaa sähköisesti.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta päättää valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa; Keijo Hämäläinen ja Jussi Pihlajamäki.

Esittelijä muutti kokouksessa ehdotustaan seuraavasti:

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pekka Hokkanen ja Sanna-Mari Jyräkoski.

Päätös Esittelijän kokouksessa muuttama päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti ja pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Pekka Hokkanen ja Sanna-Mari Jyräkoski.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 17 Työjärjestyksen hyväksyminen

Selostus asiasta Käsiteltävät asiat ilmoitetaan ennalta jaetussa kokouskutsussa ja sen mukana seuranneessa esityslistassa.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta hyväksyy työjärjestyksen esityksen mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet Liite: kokouksen esitysaineisto

TKKI-neuvottelukunta

Kokous 02/2023

11.05.2023

Esityslista §

- Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen
14. Laillisuus ja päätösvaltaisuus
 15. Pöytäkirjan tarkastus
 16. Työjärjestyksen hyväksyminen
 17. TKKI-ohjelman valmistelun käynnistäminen
 18. Katsaus YTA-sopimuksen TKKI-valmisteluun
 19. Yhteisprofessuurit
 20. Professiojohtajien katsaukset
 21. Keski-Suomen biopankin esittely
 22. Keski-Suomen hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön esittely
 23. JYU:n varsinaisen jäsenen ero ja uuden nimeäminen
 24. Tiedoksi merkittävät sekä kokouksessa esille otettavat asiat

§17 TKKI-ohjelman valmistelun käynnistäminen

Lasse Leppä, esittelijä, konsernijohtaja

Simo Reipas, tietajohtaja

TKKI-ohjelma

Perusta (sote-järjestämislaki 32, 36-37 §)

- Hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-toiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden.
- Hyvinvointialue osallistuu kansalliseen ja alueelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen ja toimii yhteistyössä kuntien sekä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa.
- Alueen on kuultava sosiaali- ja terveysalan koulutusta antavia korkeakouluja sovittaessa koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnasta.

Tilanne

- KSSHP:llä oli vuosia tutkimusstrategia, joka oli erikoissairaanhoidolähtöinen.
 - Strategia ei täytä järjestämislain tarkoittamia kansallisia, alueellisia tai sisällöllisiä tavoitteita.
- Hyvinvointialue käynnistää TKKI-ohjelman valmistelutyön, jonka osana seuraavilla dioilla esitetään ohjelman ”T”-osuuden (tutkimus) alustavia aiheita.
 - Hyvinvointialue rekrytoi kevään aikana **TKKI-päällikön**, joka alkaa valmistelevaan TKKI-ohjelmaa (hakuilmoitus liitteenä; hakuaika 01.-29.05.).
 - Ohjelman on tarkoitus olla myös TKKI-neuvottelukunnan toimintaa ohjaava ja tukeva asiakirja.

Adobe Acrobat
Document

Nostot hyvinvointialuestrategian menestystekijöistä

Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen

- Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostusten merkittävä vahvistaminen hyvinvointialueella ja yhteistyön rakentaminen itäiselle yhteistyöalueelle. Tämän avulla haetaan ratkaisuja kustannusten kasvun hillintään.
- Uusien palveluiden joustava ja kustannusvaikuttava kehittäminen innovaatiotoiminnan ja ekosysteemikehityksen avulla.
- Tiivis ja monipuolinen yhteistyö yliopistollisten sairaaloiden, korkeakoulujen, oppilaitosten ja muiden asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Sairaala Nova, perusterveydenhuollon vahvistaminen, lääketieteellisen vahvistaminen, lääketieteellisen koulutuksen lisääminen, vahva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osaaminen sekä sosiaalialan huippututkimus kehittämisen keihäänkärkenä.
- Aktiivinen osallistuminen kansallisiin kehityshankkeisiin.
- Hyvinvointialueen toiminnan ja palvelujen kehittämisessä hyödynnetään henkilöstön asiantuntemusta, asiakaspalautetta, palveluista saatua kokemustietoa ja kehittämisverkostoja.

Vankka tietopohja ja systemaattinen tiedon hyödyntäminen

- Kokemustiedon ja asiakaspalautteiden integroiminen muuhun tietoon ja kehittämiseen. Tutkimustiedon ja näyttöön perustuvan tiedon hyödyntäminen.
- Tekoälyn tarkoituksenmukainen hyödyntäminen suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa.
- Toiminnan suunnittelua ja johtamista tukevien ennustemallien rakentaminen.

Sujuva ja saumaton kumppanuus

- Vahva yhteistyö palveluiden suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikuttavuuden arvioinnissa.

TKKI-ohjelma – tutkimusta koskevat tavoitteet

(Hyvinvointialueen strategian menestystekijöiden mukaan)

Ihmislähtöiset palvelut ja Asukkaat

- Hyvinvointialueella lisätään tutkimusryhmistä ja -tuloksista viestimistä väestön terveys- ja hyvinvointitietoisuuden, omahoidon sekä palveluja kohtaan tunnetun luottamuksen lisäämiseksi.
- Hyvinvointialue edistää arkivaikuttavuuteen ja sen systemaattiseen parantamiseen liittyvää tutkimusta. Tutkimus tuodaan arjen kustannusvaikuttavuuden arvioinnin ja kehittämisen fokusoinnin tueksi. Yksittäisten toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista huomiota siirretään myös järjestelmätason vaikuttavuuteen.

Tieto ja Uudistuminen

- Hyvinvointialue edistää tutkimusaineistojen monikäyttöä ja monialaista hyödyntämistä.
- Hyvinvointialue edistää toimintaa läpileikkaavia tutkimusteemoja, jotka parantavat palveluiden laatua ja vaikuttavuutta.
- Hyvinvointialueella kehitetään tutkimuksen laadullisia ja määrällisiä arviointikäytäntöjä.
- Tutkimuslupaprosessi sekä tutkimuksen ja opetuksen yhteyshenkilöverkosto laajennetaan koko hyvinvointialueelle.
- TKKI-panostuksissa (oma, VTR- ja toimeksiantajarahotus) tavoitellaan 2030 mennessä 4 % TA:sta tasoa (kansallista tavoitetta mukailten).

TKKI-ohjelma – tutkimusta koskevat tavoitteet 2

(Hyvinvointialueen strategian menestystekijöiden mukaan)

Kumppanuus

- Hyvinvointialue tukee eri alojen tutkijoiden verkostoitumista yhteistyö- ja koulutus-tapahtumilla sekä kehittämällä tutkijoiden yhteisiä työympäristöjä.
- Hyvinvointialue edistää yhteistyötä alueen oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa erityisesti soveltavassa tutkimuksessa ja kehittämisessä hyödyntäen mm. living lab -tyyppisiä käytännön laboratorioita.
 - Esimerkkinä tutkimushoivakoti-konsepti.
- Toimeksiantajalähtöisten tutkimusten osuutta osana tutkimusrahoitusta nostetaan, mm. tarjoamalla rahoitushakuja tukevat neuvontapalvelut tutkijoille.

Henkilöstö

- Hyvinvointialueelle luodaan organisaatio- ja yhteistyörakenteet, jotka tukevat huippu-tutkimusta ja -osaamista ja jotka ovat merkittäviä alueen elinvoimaa ja kilpailukykyä edistäviä tekijöitä.
- Tutkimuspalvelut ja tutkimuksen ja opetuksen yhteyshenkilöverkosto laajennetaan koko hyvinvointialueelle, myös pelastuslaitoksen toimintaan.
- Henkilöstön valmiuksia ja mahdollisuuksia hyödyntää tutkimustietoa toiminnassaan kehitetään mm. tiedolla johtamisen keinoin.

§18 Katsaus YTA-sopimuksen TKKI-valmisteluun

Lasse Leppä, esittelijä, konsernijohtaja

Valtioneuvoston asetus 02.03.2023...

hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta

- 3 §: Koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan yhteensovittaminen:
 - 1) yhteistyöalueen hyvinvointialueiden koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ja sen toteuttamisrakenteita koskevien tavoitteiden yhteensovittamisesta, yhteistyöstä ja työnjaosta toiminnan sisällössä ja sen toteuttamisrakenteissa sekä toiminnan yhteensovittamisesta koko yhteistyöaluetta tukevaksi kokonaisuudeksi ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet;
 - 2) yhteistyöalueella toimivien sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetussa laissa (1230/2001) tarkoitettujen sosiaalialan osaamiskeskusten toiminnan ja tavoitteiden yhteensovittamisesta koko yhteistyöaluetta ja hyvinvointialueiden toimintaa tukevaksi kokonaisuudeksi;
 - 3) menettelytavoista, joilla ohjataan hyvinvointialueen tehtäviin kuuluvaa tutkimusta sekä tutkimuksen tulosten hyödyntämistä yhteistyöalueen hyvinvointialueiden toimintaan;
 - 4) keinoista, joilla luodaan edellytykset yhteistyöalueen hyvinvointialueiden ja yhteistyöalueella koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa harjoittavien tahojen yhteistyölle sekä yhteiselle osaamistarpeiden arvioinnille ja ennakkoinnille.

YTA-sopimuksen valmistelu

- YTA-sopimuksen valmistelu on käynnistetty alkuvuoden 2023 aikana. Sopimusvalmistelua varten on perustettu sote järjestämislain ja YTA-asetuksen mukaisesti kahdeksan työryhmää:
 1. Harvoin tarvittava tai erityisen vaativa sosiaali- ja terveydenhuolto
 2. Koulutus-, tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminta
 3. Yhteistyö sähköisissä palveluissa ja tietojärjestelmissä
 4. Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen
 5. ESH:n ja muun henkilöstön ja osaamisen varmistaminen
 6. Sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien arviointi
 7. Laajakantoiset investoinnit
 8. Tukipalvelut (lääkinnälliset ja muut)
- Työryhmien tehtäväksiannon mukaan työsuunnitelma on valmis toukokuun 2023 loppuun mennessä. Ensimmäinen luonnos on valmis 31.10.2023. Tavoitteena on, että strateginen YTA-sopimus hyväksytään vuoden 2023-2024 vaihteessa. Lainsäädännön mukaisesti YTA-sopimus tulee hyväksyä viimeistään vuonna 2025.

YTA-sopimuksen valmistelu: Koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta

Kokoonpano:

PJ. Juha Töyräs (P-S)

Petri Kivinen (P-K)

Heikki Miettinen / myöh. TKKI-päällikkö (K-S)

Jaana Luukkonen (E-S)

Jussi Pihlajamäki, Itä-Suomen yliopiston edustaja

Sarianna Sipilä, Jyväskylän yliopiston edustaja

Katri Ryttylainen-Korhonen, Kaakkois-Suomen AMK edustaja

Työryhmän työ kattaa sote-järjestämislain 36 §:n kohdan

7) koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttamisessa sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävistä näissä toiminnoissa;

§19 Yhteisprofessuurit

Lasse Leppä, esittelijä, konsernijohtaja

Jari Ojala, jäsen, JYU

Jussi Pihlajamäki, jäsen, UEF

Yhteisprofessuurit

- Hyvinvointialue on keskustellut yhteisprofessuurien valmistelusta JYU:n ja UEF:n kanssa sekä pyytänyt yliopistoja valmistelemaan esitykset, kumpikin osaltaan, perustettavista professuureista. Hyvinvointialueen tavoitteena on vahvistaa TKKI-toimintaansa (strategian menestystekijät tieto ja uudistuminen) sekä siten kehittää palveluitaan, erityisesti niiden vaikuttavuutta, laatua ja tuottavuutta.
- JYU:n esitys yhteisprofessuureista viisivuotiskaudelle (tarkemmat perustelut liitteenä):
 - Sosiaalityön työelämäprofessori, rahoitusmalli 50 % - 50 %
 - Hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessori (tenure track), rahoitusmalli 50 % - 50 %
 - Työkyvyn edistämisen työelämä- tai tutkimusprofessori, yhteinen Työterveyslaitoksen kanssa, rahoitusmalli TTL 40-60 %, Hyvaks 20-40 % ja JYU 20 %
- UEF:n esitys yhteisprofessuureista (tarkemmat perustelut liitteenä):
 - Nuorisopsykiatrian professori, rahoitusmalli Hyvaks 75 % - UEF 25 %
 - Hoitotieteen professori, rahoitusmalli Hyvaks 25 % - UEF 75 %, 01.01.2024 alkaen toistaiseksi
 - Sosiaali- ja terveysjohtamisen professori, rahoitusmalli Hyvaks 25 % - UEF 75 %, 30.12.2027 saakka

Microsoft Word
-asiakirja

Microsoft
PowerPoint -esitys

Adobe Acrobat
Document

Yhteisprofessuurit 2

- Päätösesitys
 - Neuvottelukunta käy kokouksessa keskustelun esittelijän sekä yliopistojen esitysten pohjalta.

§20 Professiojohtajien katsaukset

Heikki Miettinen, johtajaylilääkäri

Heljä Lundgren-Laine, johtajaylihoitaja

Raija Kojo, sosiaalityön johtaja

Professiojohtajien katsaukset

- Esitetään kokouksessa.

§21 Keski-Suomen biopankin esittely

Teijo Kuopio, tutkimusjohtaja

Keski-Suomen biopankin esittely

- Esitetään kokouksessa.

§22 Keski-Suomen hyvinvointi- alueen vaikuttavuusyksikön esittely

Jaana Peltokoski, arviointiylihoitaja

Aapo Tahkola, vaikuttavuusylilääkäri

Hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön esittely

- Esitetään kokouksessa.

§23 JYU:n varsinaisen jäsenen ero ja uuden nimeäminen

Pekka Neittaanmäki, pj

JYU:n varsinaisen jäsenen ero ja uuden nimeäminen

- JYU:n varsinainen jäsen, rehtori Keijo Hämäläinen hakee eroa TKKI-neuvottelukunnan jäsenen tehtävästä välittömästi seuraamukseen siirtyessään Tampereen yliopiston palvelukseen.
- JYU:n uudeksi varsinaiseksi jäseneksi esitetään nimettävän (esitys tuodaan kokoukseen)
- Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 14 §:n mukaan aluehallitus nimeää neuvottelukunnan jäsenet.
 - Aluehallituksen vahvistettavaksi viedään myös TKKI-neuvottelukunnan kokouksessa 01/2023 nimetyt neuvottelukunnan varajäsenet.

Päätösesitys

- Neuvottelukunta esittää aluehallitukselle, että JYU:ta edustavaksi varsinaiseksi jäseneksi nimetään JYU:n esityksen mukaisesti.

§24 Tiedoksi merkittävät sekä kokouksessa esille otettavat asiat

Pekka Neittaanmäki, pj

Tiedoksi merkittävät asiat

- Syyskauden kokouskalenteri
 - 21.09.2023 klo 10-12 (lounas klo 12-13) ja 23.11.2023 klo 10-12 (lounas klo 12-13)
 - Paikka Gradia Viitaniemi, Saunaneuvos

Kiitos

www.hyvaks.fi
#hyvaks #hyväarkikaikille

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 18 Keski-Suomen hyvinvointialueen TKKI-ohjelman valmistelun käynnistäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1422/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 18

Valmistelija(t) Simo Reipas, p 050 5678537

Selostus asiasta Sote-järjestämislain (32, 36-27 §) mukaisesti hyvinvointialue vastaa alueellaan tehtävälänsä koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnasta sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet huomioiden. Hyvinvointialue osallistuu kansalliseen ja alueelliseen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämiseen ja toimii yhteistyössä kuntien sekä koulutus-, kehittämis- ja tutkimustoimintaa harjoittavien organisaatioiden kanssa. Alueen on kuultava sosiaali- ja terveysalan koulutusta antavia korkeakouluja sovittaessa koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoiminnasta.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirillä oli vuosia tutkimusstrategia, joka oli erikoissairaanhoitolähtöinen. Em. strategia ei täytä järjestämislain tarkoittamia kansallisia, alueellisia tai sisällöllisiä tavoitteita. Hyvinvointialue käynnistää TKKI-ohjelman valmistelutyön, jonka tutkimustoimintaa koskevalta osuudelta neuvottelukunta käy lähetekeskustelun.

TKKI-ohjelman tutkimusta koskevat (alustavat) tavoitteet hyvinvointialueen strategian menestystekijöiden mukaan

Ihmislähtöiset palvelut ja Asukkaat

- Hyvinvointialueella lisätään tutkimusryhmistä ja -tuloksista tiedottamista väestön terveys- ja hyvinvointitietoisuuden, omahoidon sekä palveluja kohtaan tunnetun luottamuksen lisäämiseksi.
- yvinvointialue edistää arkivaikuttavuuteen ja sen systemaattiseen parantamiseen liittyvää tutkimusta. Tutkimus tuodaan arjen kustannusvaikuttavuuden arvioinnin ja kehittämisen fokusoinnin tueksi. Yksittäisten toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista huomiota siirretään myös järjestelmätason vaikuttavuuteen.

Tieto ja Uudistuminen

- Hyvinvointialue edistää tutkimusaineistojen monikäyttöä ja monialaista hyödyntämistä.
 - Hyvinvointialue edistää toimintaa läpileikkaavia tutkimusteemoja, jotka
-

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

parantavat palveluiden laatua ja vaikuttavuutta.

- Hyvinvointialueella kehitetään tutkimuksen systemaattisia arviointikäytänteitä.
- Tutkimuslupaprosessi sekä tutkimuksen ja opetuksen yhteyshenkilöverkosto laajennetaan koko hyvinvointialueelle.
- TKKI-panostuksissa (oma, VTR- ja toimeksiantajarahoitusta) tavoitellaan 2030 mennessä 4 % TA:sta tasoa (kansallista tavoitetta mukailleen).

Kumppanuus

- Hyvinvointialue tukee eri alojen tutkijoiden verkostoitumista yhteistyö- ja koulutustapahtumilla sekä kehittämällä tutkijoiden yhteisiä työympäristöjä.
- Hyvinvointialue edistää yhteistyötä alueen oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa erityisesti soveltavassa tutkimuksessa ja kehittämisessä hyödyntäen mm. living lab -tyyppisiä käytännön laboratorioita (esimerkkinä tutkimushoivakoti -konsepti).
- Toimeksiantajalähtöisten tutkimusten osuutta osana tutkimusrahoitusta nostetaan, mm. tarjoamalla rahoitushakuja tukevat neuvontapalvelut tutkijoille.

Henkilöstö

- Hyvinvointialueelle luodaan organisaatio- ja yhteistyörakenteet, jotka tukevat huippututkimusta ja -osaamista ja jotka ovat merkittäviä alueen elinvoimaa ja kilpailukykyä edistäviä tekijöitä.
- Tutkimuspalvelut ja tutkimuksen ja opetuksen yhteyshenkilöverkosto laajennetaan koko hyvinvointialueelle, myös pelastuslaitoksen toimintaan.
- Henkilöstön valmiuksia ja mahdollisuuksia hyödyntää tutkimustietoa toiminnassaan kehitetään mm. tiedolla johtamisen keinoin.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus

Merkitään TKKI-ohjelman valmistelun esittely ja lähetekeskustelu tiedoksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 19 Katsaus YTA-sopimuksen TKKI-valmisteluun

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1428/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 19

Valmistelija(t) Lasse Leppä, p. 050 599 9545

Selostus asiasta YTA-sopimuksen valmistelu on käynnistetty alkuvuoden 2023 aikana. Sopimusvalmistelua varten on perustettu sote järjestämislain ja YTA-asetuksen mukaisesti kahdeksan työryhmää:

1. Harvoin tarvittava tai erityisen vaativa sosiaali- ja terveydenhuolto
2. Koulutus-, tutkimus-, kehittämis-, ja innovaatiotoiminta
3. Yhteistyö sähköisissä palveluissa ja tietojärjestelmissä
4. Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen
5. ESH:n ja muun henkilöstön ja osaamisen varmistaminen
6. Sosiaali- ja terveydenhuollon menetelmien arviointi
7. Laajakantoiset investoinnit
8. Tukipalvelut (lääkinnälliset ja muut)

Työryhmien tehtäväksiannon mukaan ensimmäinen luonnos on valmis 31.10.2023. Tavoitteena on, että strateginen YTA-sopimus hyväksytään vuoden 2023-2024 vaihteessa. Lainsäädännön mukaisesti YTA-sopimus tulee hyväksyä viimeistään vuonna 2025.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Merkitään katsaus tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 20 Yhteisprofessuurien perustaminen Jyväskylän ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1429/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 20

Valmistelija(t) Lasse Leppä, p. 050 599 9545, Jari Ojala, p. 0400 247 387, Jussi Pihlajamäki, p. 050 344 0187 ja Simo Reipas, p. 050 5678537

Selostus asiasta Hyvinvointialue on keskustellut yhteisprofessuurien valmistelusta Jyväskylän yliopiston (JYU) ja Itä-Suomen yliopiston (UEF) kanssa sekä pyytänyt em. yliopistoja valmistelemaan esitykset, kumpikin osaltaan, hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä perustettavista professuureista. Hyvinvointialueen tavoitteena on vahvistaa TKKI-toimintaansa (strategian menestystekijät tieto ja uudistuminen) sekä siten kehittää palveluitaan, erityisesti niiden vaikuttavuutta, laatua ja tuottavuutta.

JYU:n esitys yhteisprofessuureista (viisivuotiskaudelle 2024-2028)

- Sosiaalityön työelämäprofessori, rahoitusmalli 50 % - 50 %
- Hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessori (tenure track), rahoitusmalli 50 % - 50 %
- Työkyvyn edistämisen työelämä- tai tutkimusprofessori, yhteinen Työterveyslaitoksen kanssa, rahoitusmalli TTL 40-60 %, Hyvaks 20-40 % ja JYU 20 %

UEF:n esitys yhteisprofessuureista

- Nuorisopsykiatrian professori, rahoitusmalli Hyvaks 75 % - UEF 25 %
- Hoitotieteen professori, rahoitusmalli Hyvaks 25 % - UEF 75 %, 01.01.2024 alkaen toistaiseksi
- Sosiaali- ja terveysjohtamisen professori, rahoitusmalli Hyvaks 25 % - UEF 75 %, 30.12.2027 saakka

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Neuvottelukunta käy kokouksessa keskustelun esittelijän sekä yliopistojen esitysten pohjalta.

Asian kokouks käsittely:

Esittelijä muutti kokouksessa ehdotuksen kuulumaan seuraavasti:

Neuvottelukunta lausuu kannanottonaan aluehallitukselle, että hyvinvointialue

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

osallistuu seuraavien professuureiden kustannuksiin yliopistojen esitysten mukaisesti:

1. Sosiaalityön työelämäprofessori (JYU);
2. Hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessori (JYU);
3. Työkyvyn edistämisen työelämä- tai tutkimusprofessori (JYU);
4. Nuorisopsykiatrian professori (UEF); sekä
5. Hoitotieteen professori (UEF).

Päätös

Esittelijän kokouksessa muuttama ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Neuvottelukunta päätti lausua kannanottonaan aluehallitukselle, että hyvinvointialue osallistuu seuraavien professuureiden kustannuksiin yliopistojen esitysten mukaisesti:

1. Sosiaalityön työelämäprofessori (JYU);
2. Hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessori (JYU);
3. Työkyvyn edistämisen työelämä- tai tutkimusprofessori (JYU);
4. Nuorisopsykiatrian professori (UEF); sekä
5. Hoitotieteen professori (UEF).

Liitteet

Liite: JYU esitys

Liite: UEF esitys

Liite: UEF perustelut

Hyvaks TKKI neuvottelukunnalle 11.5.2023 /Jari Ojala

Esitys Jyväskylän yliopiston ja Keski-Suomen hyvinvointialueen yhteisten professuurien lisäämiseksi

Jyväskylän yliopisto pitää tärkeänä rakentaa vahvaa TKKI-yhteistyötä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa ja haluaa laajentaa aiemman Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja Jyväskylän yliopiston välillä jo pitkään toiminutta hyvää yhteistyötä uusille tehtäväalueille. Yhteistyön ytimessä ovat yhteisprofessuurit. Jyväskylän yliopisto esittää Keski-Suomen hyvinvointialueelle valmisteltavaksi kolmea uutta yhteisprofessuuria. Professuureihin rekrytointi ja nimitys tapahtuu yhteisen valmistelun jälkeen yliopistossa.

Olemassa olevat yhteisprofessuurit

Jyväskylän yliopiston ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin pitkään jatkuneeseen yhteistyöhön on sisällytetty määräaikaista yhteisprofessuureja. Aiempien määräaikaistuuksien päätyttyä kolme uutta yhteistä tehtävää täytettiin viisivuotuisina apulaisprofessuureina (tenure track) syksyllä 2022. Näiden tehtävien osalta ei tarvita uusia päätöksiä.

- ✓ **Kliininen fysioterapia: fysioterapeutti, terveystieteiden tohtori Riku Nikander**
1.8.2022 - 31.7.2027
- ✓ **Gerontologinen kuntoutus: fysioterapeutti, terveystieteiden tohtori Merja Rantakokko**
1.9.2022 - 31.7.2027
- ✓ **Terveyden edistäminen: liikuntatieteiden tohtori Elina Sillanpää** 1.10.2022 - 31.7.2027

✓ **Biopankin vastaava johtaja, seuraajan rekrytointi vakinaiseen yhteistehtävään**

Keski-Suomen hyvinvointialueen (aiemmin sairaanhoitopiirin) ja Jyväskylän yliopiston yhteinen Biopankki on ollut tärkeä osa organisaatioiden välistä yhteistyötä vuodesta 2013 alkaen. Biopankkilaki edellyttää biopankista vastaavan henkilön nimeämistä, ja vastuuhenkilö on toiminut professoritasoisessa yhteistehtävässä. Biopankki on hallinnollisesti sijoitettu hyvinvointialueen organisaatioon Sairaala Novaan (patologian yksikkö), ja biopankissa työskentelevät laboratoriohoitaja, teknologia-asiantuntija ja tuotantopäällikkö ovat hyvinvointialueen vakituisia työntekijöitä.

Eläköitymisen vuoksi on tarpeen rekrytoida uusi henkilö **biopankista vastaavan johtajan / professorin yhteistehtävään**. Kutsumenettelynä toteutettavan rekrytointiprosessin on tarkoitus tulla alkuun jo kesällä 2023. Jyväskylän yliopistossa tehtävä sijoittuu bio- ja ympäristötieteiden laitokseen (solu- ja molekyylibiologia), jossa henkilöllä olisi 100 % työsuhte, josta aiemman toimintamallin mukaisesti hyvinvointialue maksaa 50 % yliopistolle.

Valmisteltavaksi esitettävät uudet yhteisprofessuurit

1) Sosiaalityön työelämäprofessuuri

Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta / yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos esittää rekrytoitavaksi sosiaalityön oppiaineen yhteistä sosiaalityön työelämäprofessoria viisivuotiskaudeksi (100 % työaika, rahoitusmallilla 50 % - 50 %). Työelämäprofessorin erityisalueeksi ehdotetaan hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevä työ ja rakenteellinen sosiaalityö. Tehtävänä on vahvistaa Keski-Suomessa sosiaalityön ja koko sosiaalialan

kehittämistä ja työelämysuhteita, sosiaali- ja terveydenhuollon välistä integraatiota, työelämärelevanttia tutkimusta ja käytäntöyhteyksiä sekä hankkia tutkimusrahoitusta ja ohjata opinnäytetöitä. Lisäksi hän osallistuu hyvinvointialueen ja yliopiston yhteisen, verkostomaisen yliopistollisen sote-opetus- ja tutkimuskeskuksen suunnitteluun ja rakentamiseen. Tämän verkoston toiminta keskittyy sosiaalityön ja -alan tutkimus-, koulutus- ja kehittämissyhteistyöhön.

Rekrytointimenetettelynä suora haku jo kesän 2023 aikana. Professuuriin liittyvä yhteistyö ja mahdollinen jatko neuvotellaan uudestaan viisivuotiskauden lopulla.

2) Hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessori (tenure track)

Informaatioteknologian tiedekunta esittää rekrytoitavaksi yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen apulaisprofessoria (tenure track) viisivuotiskaudeksi (100 % professuuri, kustannusten jako 50 % - 50 %). Hyvinvoinnin ja terveyden keskeisiksi edistämiskeinoiksi ovat nousseet datan systemaattinen hyödyntäminen ja tekoäly. Niiden avulla voidaan tuottaa digitaalisia ratkaisuja, jotka edistävät yksilön hyvinvointia, tehostavat sairauksien ennaltaehkäisyä ja auttavat ammattilaisia määrittämään optimaalisia hoitoratkaisuja. Yhteisprofessorin avulla voidaan vahvistaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden tekoälytutkimuksen alueella tehostamalla nykyistä ja luomalla uudenlaista yhteistoimintaa informaatioteknologian ja hyvinvoinnin ja terveyden osa-alueilla. Samalla luodaan uusia mahdollisuuksia uuden monialaiseen osaamis pohjaan perustuvan datapohjaisen terveys- ja hyvinvointiliiketoiminnan luomiseen Keski-Suomessa.

Avoin rekrytointimenettely tenure track -mallin mukaan. Professuuriin liittyvä yhteistyö ja mahdollinen jatko neuvotellaan uudestaan tenure-kauden lopulla. Tenurea arvioidaan myös HYVAKS yhteistyön onnistumisen kannalta.

3) Työkyvyn edistämisen työelämä- tai tutkimusprofessori

Saamansa yhteistyöaloitteen mukaisesti JYU esittää valmisteltavaksi työkyvyn edistämisen ja ylläpidon työelämä- tai tutkimusprofessorin rekrytointia viisivuotiskaudeksi yhteisenä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Työterveyslaitoksen kanssa (100 % professuuri, kustannusten jako esim. 40–60 % TTL, 20–40 % Hyvaks, 20 % JYU). Tehtävä kytkisi yhteen kolme kansallisesti merkittävää työkyvyn edistäjä tahoa tilanteessa, jossa työkyvyn edistämisen yhteiskunnallinen merkitys jatkuvasti kasvaa. Jyväskylän yliopisto koordinoi yliopistojen monitieteisen kuntoutuksen verkostoa (MoKuVe). Keski-Suomen hyvinvointialueen (aiemmin KSSHP:n) TYÖOTE-hanke tehostaa työterveyshuollon ja julkisen terveydenhuollon yhteistyötä levittämällä Keski-Suomessa kehitettyä ja täällä käytössä olevaa toimintamallia koko Suomeen yhteistyössä Työterveyslaitoksen kanssa. Työterveyslaitoksella on myös aiemmin ollut yhteisiä määräaikaista tutkimusprofessoreja Jyväskylän yliopiston kanssa. Työkykyyn liittyvää professuuria ei ole muualla, ja alan profiilia tulisi nostaa. Erityisesti on koettu tarvetta kiinnittää huomiota henkiseen työhyvinvointiin: osaamiseen, arvoihin, asenteisiin ja motivaatioon sekä johtamiseen, työyhteisöön ja työoloihin (fyysisen terveyden ja toimintakyvyn ohella). Tehtävä kytkettyisi luontevasti Jyväskylän yliopiston useisiin tieteenaloihin, mm. psykologian laitoksen työpsykologian ja työhyvinvoinnin koulutukseen ja tutkimukseen. Tehtävään sisältyy luontevasti yhteys myös työmarkkinaosapuoliin.

Mikäli sopiva henkilö löytyisi toimijoiden piiristä (esim. TTL), asiassa on mahdollista edetä nopeasti ja yliopistolla (JYU.Well) on mahdollista kattaa kuluja jo tämän vuoden aikana.

KSHVA - UEF yhteiset toimet nykytilanne ja suunnitelmat

Ala	Nimike	Hakuprosessi	KSHVA osuus	Kesto
Meneillään:				
Kirurgia	Professori		75%	30.09.2024 asti
Sisätaudit	Professori		75%	Toistaiseksi
Psykiatria	Professori		75%	Toistaiseksi
Yleislääketiede	Tutkimusjohtaja		50%	31.12.23 asti
Reumatologia	Professori		100%	Toistaiseksi
Uudet avaukset:				
Nuorisopsykiatria	Professori	Avoin haku	75%	Sovittu, mahd. pian.
Hoitotiede	Professori	Avoin haku	25%	Ehdotus: 1.1.2024 alkaen, toistaiseksi
Sosiaali- ja terveystoiminnan johtamisen	Professori	Suora rekry, sosiaali- ja terveystoiminnan professoreista tai avoin haku	25%?	Ehdotus: 30.12.2027 asti?

28.4.2023

Valmistelijat:

Tarja Kvist, hoitotieteen laitoksen johtaja, professori, terveystieteiden tiedekunta, Itä-Suomen yliopisto
Heljä Lundgrén-Laine, johtajaylihoitaja, TtT, dosentti, Keski-Suomen hyvinvointialue
Jaana Peltokoski, arviointiylihoitaja, TtT, Keski-Suomen hyvinvointialue

Hoitotieteen professorin virka

Itä-Suomen yliopisto, hoitotieteen laitos / Keski-Suomen hyvinvointialue

Esitys

Esitämme hoitotieteen professorin viran perustamista ja haun avaamista Itä-Suomen yliopiston hoitotieteen laitoksella. Viran aloitus olisi vuoden 2024 alusta. Hoitotieteen professorin virka toteutettaisiin akateemisen kumppanuuden mallin mukaisesti yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. Professorin virkatehtävään sisältyisi sivutoiminen hyvinvointialueen ylihoitajan virka. Kustannusten jakoprosentiksi ehdotetaan 75 % (yliopisto) / 25 % (hyvinvointialue).

Perustelut

Hoitotieteen professorin kanssa tehtävä yhteistyö vahvistaa Keski-Suomen hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden saavuttamista. Hyvinvointialueen yhtenä strategisena tavoitteena on toiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuus. Tämä edellyttää vahvaa tietopohjaa ja systemaattista tiedon hyödyntämistä, joka viran ja yhteistyön avulla voidaan mahdollistaa. Terveyspalveluiden yhdenvertaisuus, laatu ja potilasturvallisuus edellyttävät tutkimukseen ja näyttöön perustuvaa toimintaa. Toiminnan tavoitteellinen kehittäminen ja uudistaminen edellyttävät jatkuvaa uuden tiedon soveltamista ja tutkimusosaamisen vahvistamista, johon tarvitaan tieteellisen osaamisen kyvykkyyttä.

Keski-Suomen hyvinvointialueella toimii jo nyt useita tiedekorkeakoulutettuja hoitotyön ammattilaisia, ja hoitotyön ammattilaiset muodostavat suurimman asiantuntijaryhmän hyvinvointialueen eri tehtävissä. Heidän veto- ja pitovoimastaan tulee pitää kiinni. Hoitotyön ammattilaisten osaamista tulee kehittää systemaattisesti ja samalla vahvistaa kliinisessä työssä toimivien hoitotyön osaajien urakehitystä. Näyttöön perustuvan tiedon käyttöönoton tukeminen, tietoperustan lisääminen ja tutkimustoiminnan lisääminen käytännön työssä tulevat olemaan ratkaisevia tekijöitä myös hyvinvointialueiden kustannusten hillinnässä.

Hoitotieteen professuuri mahdollistaa entistä laajemman alueellisen yhteistyön muiden koulutusorganisaatioiden kanssa (esim. tohtoriohjelman kehittäminen, hajautettu maisteriohjelma, kv-koulutus, täydennyskoulutus). Alueellisen kehittymisen näkökulmasta hoitotieteen professuurin perustaminen mahdollistaa uusien, monialaisten tieteellisten avausten tekemisen sekä tutkimusprojektien ja -ryhmien hyödyntämisen.

Valmistelijat:

Sari Lindeman, ylilääkäri, professori, lääketieteen laitos, Itä-Suomen yliopisto

Juha Paloneva, vastuualuejohtaja, professori, Keski-Suomen hyvinvointialue

Nuorisopsykiatrian professorin virka

Itä-Suomen yliopisto, hoitotieteen laitos / Keski-Suomen hyvinvointialue

Nuorisopsykiatrian vaje tietää suuria kustannuksia ja inhimillistä kärsimystä

Julkisuudessa on viime aikoina toistuvasti raportoitu nuorten mielenterveyden häiriöiden lisääntymisestä, hoitoon pääsemisen vaikeudesta ja resurssipulasta. Syyt ovat moninaiset. Merkittävänä lisäsyynä viime vuosina kasvaneeseen tarpeeseen on Covid-19-pandemia, jonka aiheuttamaa laskua yhteiskunta maksaa vielä pitkään. Nuorisopsykiatrian erikoislääkäreitä on jo ainakin kymmenen vuoden ajan valmistunut merkittävästi vähemmän kuin pitäisi ja alle hakeutuvista erikoistuvista lääkäreistä on pulaa. [Alan vetovoimaisuuden lisäämiseksi on välttämätöntä ponnistella.](#)

Mielenterveyden ja mielenterveyden häiriön raja on sopimuksenvarainen. Mielenterveyttä ja mielenterveydenhäiriöitä tulee tarkastella jatkumolla. Hyvää mielenterveyttä ilmentää kyky ihmissuhteisiin, toisista välittäminen, kyky ja halu vuorovaikutukseen, sopeutuminen ympäristöön ja kyky pitää itsestään huolta. Nuorten mielenterveyttä haavoittavia tekijöitä ovat turvattomat kasvuolosuhteet, päihteet, kaltoinkohtelu, seksuaalinen hyväksikäyttö ja kiusaaminen. Kun nuori oirehtii, se (oire) ei koskaan automaattisesti kerro syytä. Nuoren oirehdinnan ymmärtäminen vaatii erityistä taitoa.

Keski-Suomen hyvinvointialueella nuorisopsykiatrian erikoisalalla kehitetään uusia toimintamalleja, joissa sovelletaan näyttöön perustuvia psykoterapiamuotoja virtuaalialustoilla. Uusien toimintamallien kehittämisellä pyritään paitsi tehostamaan nuorten saamaa apua, niin myös houkuttelemaan alalle erikoistuvia lääkäreitä. Uudet toimintamallit antavat myös hyvät edellytykset vaikuttavuustutkimuksille.

Aluehallintovirasto on antanut valvontapäätöksen nuorisopsykiatrian palveluista Keski-Suomen sairaanhoitopiirissä:

Aluehallintovirasto on antanut 13.12.2022 Keski-Suomen sairaanhoitopiirillehuomautuksen erikoissairaanhoitolain 53 §:n 1 momentin nojalla vastaisuuden varalle seuraavasti:

Terveystieteiden osaston 10 §:n mukaisesti sairaanhoitopiiriin tulee järjestää nuorisopsykiatrian osastohoidon ja polikliniset palvelut laajuudeltaan sellaiseksi kuin

sairaanhoitopiirin asukkaiden terveydentila ja lääketieteellisesti arvioitu perusteltu tarve edellyttävät.

Terveydenhuoltolain 4 §:n mukaisesti sairaanhoitopiirillä tulee olla käytettävissä riittävästi terveydenhuollon ammattihenkilöitä niin, että työskentelevän henkilöstön määrä ja rakenne vastaavat nuorisopsykiatrian palveluiden tarvetta.

Terveydenhuoltolain 4 §:n 4 momentin veloitteen mukaisesti sairaanhoitopiirillä tulee olla käytettävissä nuorisopsykiatrian osastopalvelujen tuottamiseen asianmukaiset toimitilat, joissa potilaan oikeus yksityisyyteen mahdollistuu potilaslain 3 §:n edellyttämällä tavalla.

Aluehallintovirasto kiinnittää lisäksi sairaanhoitopiirin huomiota 53 §:n 2 momentin nojalla siihen, että:

Terveydenhuoltolain 8 §:n 1 momentin veloitteiden mukaisesti nuorisopsykiatrian palvelujen tulee olla laadukkaita ja asianmukaisesti toteutettuja.

Sairaanhoitopiirin on terveydenhuoltolain 69 §:n edellyttämällä tavalla järjestettävä terveydenhuollon palvelut lapsille ja nuorille, jotka on sijoitettu lastensuojelulain perusteella kotikuntansa ulkopuolelle sairaanhoitopiiriin kuuluvaan sijoituskuntaan. Edellä mainittu tulee huomioida myös heidän hoitoansa koskevassa ohjeistuksessa.

Yhteistyöllä voidaan tunnistaa nuoren mielenterveyttä uhkaavat tekijät jo varhain
Nuoren mielenterveyden häiriön riskitekijät ovat tunnistettavissa jo varhain. Varhaisvaiheessa mielenterveyttä haavoittavat tekijät ovat synnynnäiset sairaudet, vammat, epävakaa kasvuympäristö, perheen psyykkiset häiriöt, päihteet, lapsen fyysisten ja psyykkisten perustarpeiden laiminlyöminen, epäsuotuista mallit, yksinäisyys jne. jne. Vastuualueiden (lasten, nuorten ja perheiden palvelut, laaja-alainen sosiaali- ja terveyskeskus ja sairaalapalvelut) välisellä kaksisuuntaisella yhteistyöllä voidaan tehostaa riskitekijöiden tunnistamista. Tämä voi toteutua koulutuksen ja säännöllisen konsultaation avulla.

Nuorisopsykiatrian professorin tehtävät

Professorin tehtävät jaetaan yleisesti kolmeen luokkaan: opetus, tutkimus ja yhteiskunnalliset palvelutehtävät.

Nuorisopsykiatrian professorin tehtävät painottuvat erikoislääkärikoulutukseen, mutta tehtäviin kuuluu lisäksi perusopetukseen osallistuminen erityisesti oppiaineen hajaute-tussa opetuksessa yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa, sekä kouluttaminen hyvinvointialueen vastuualueilla horisontaalisesti, perustasolla ja erikoissairaanhoidossa. Nuorisopsykiatrian professorin tehtäväkenttä on tärkeää ulottaa koko hyvinvointialueelle. Professuuri tukee perus- ja erityistasoa ja tehtäväkenttä ulottuu Lasten, nuorten ja perheiden, laaja-alaisen sotekeskuksen sekä sairaalapalveluiden vastuualueille tukien

ja kehittäen näiden vastuualueiden ennaltaehkäiseviä ja korjaavia palveluita sekä opetusta, tutkimusta, henkilöstön saatavuutta ja alan vetovoimaisuutta.

Nuorisopsykiatrian professorin tehtävän menestyksellistä hoitamista edesauttavat hyvät pedagogiset taidot, mukaan lukien kyky tuottaa oppimateriaalia, sekä sellaisten psykoterapeuttisten taitojen hallinta, jotka perustuvat vahvaan tieteelliseen näyttöön (kuten kognitiivis-behavioraaliset menetelmät, jotka ovat nuorille hyvin sopivia menetelmiä).

Nuorisopsykiatrian professori edesauttaa lyhytkestoisten psykoterapeuttisten hoitomallien implementoimista perustasolle ja tutustuttaa palvelujärjestelmän Terapiat etulinjaan -toimintamalliin.

Nuorisopsykiatrian professorin tehtävänä on myös toteuttaa tieteellistä tutkimusta Keski-Suomen hyvinvointialueella ja Itä-Suomen yliopistossa, joissa ovat jo vakiintuneet tutkimusinfrastruktuurit. Nuorisopsykiatrian professorin johdolla on mahdollista kehittää ja selvittää uusien toimintamallien vaikuttavuutta tosielämässä.

Nuorisopsykiatrian erikoislääkärikoulutuksessa nuorisopsykiatrian professori vastaa opiaineen ja erikoislääkärikoulutuksen vastuuhenkilön kanssa Keski-Suomen hyvinvointialueella järjestettävän erikoislääkärikoulutuksen sisällöstä ja laajuudesta ottaen huomioon alan erikoislääkärikoulutuksesta annetut pysyväismääräykset ja päätökset. Professorin tehtäviin kuuluu myös pääosin toteuttaa koulutukseen kuuluvat kliiniset ja teoriaseminaarit siten kuin Itäisellä yhteistyöalueella sovitaan.

Kirjallisuutta

<https://www.duodecimlehti.fi/lehti/2023/6/duo17592>

[ERIKOISLÄÄKÄRIEN KOULUTUSTARVE VUOTEEN 2035 JA EHDOTUS HAKUPAIKKOJEN MÄÄRÄSTÄ VALINTAMENETTELYÄ VARTEN \(tuni.fi\)](#)

<https://www.laakarilehti.fi/terveydenhuolto/monille-erikoisaloille-tarvitaan-lisaa-laa-kareita/>

<https://puheenvuoro.uusisuomi.fi/katja-rantala-airola/nuoret-ja-mielenterveysongelmien-kasvu/>

<https://thl.fi/fi/web/mielenterveys/mielenterveyshairiot/nuorten-mielenterveyshairiot>
www.terapiatetulinjaan.fi

<https://mielenterveyspooli.fi/terapiatakuu/>

Valmistelijat:

Sari Rissanen, Dekaanin, sosiaalityön, erityisesti hyvinvointipalvelujen professori, yhteiskuntatieteiden ja kauppätieteiden tiedekunta, Itä-Suomen yliopisto

Sosiaali- ja terveysjohtamisen professorin virka

Itä-Suomen yliopisto, hoitotieteen laitos / Keski-Suomen hyvinvointialue

Yhteiskuntatieteiden ja kauppätieteiden tiedekunnan esitys (UEF)

Sosiaali- ja terveysjohtamisen professuurin taustalla on pitkä tutkimusyhteistyö erityisesti terveydenhuollon ja sosiaali- ja terveysjohtamisen koulutuksen osalta Keski-Suomessa. Tätä hyvää yhteistyötä mielellämme laajentaisimme johtamisen näkökulmasta myös mm. sosiaalipalveluihin ja sosiaali- ja terveyspalvelujen vaikuttavuuteen ja integroituun johtamiseen tämän professuurin myötä.

Asiasta on keskustelut myös Jyväskylän yliopiston kanssa ja mahdollista olisi, että jatkossa aihepiiriin rakentuisi myös työelämäprofessori -tyyppinen ratkaisu alueen yliopistojen, AMKien ja ammattikoulujen kanssa vaikka koko YTA-alueelle, mutta tässä ehdotuksessa ensisijaisena tavoitteena on ns. laaja-alaisesti johtamisen vahvistaminen tutkimus- ja koulutusperusteisesti Hyvaks:n ja UEF yhteistyönä. UEF:ssa sijaitsee Suomen ainut sosiaali- ja terveysjohtamiseen keskittyvä laitos sisältäen sosiaali- ja terveyshallintotieteen, terveystaloustieteen ja sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon pääaineet. Ko. laitos olisi erittäin kiinnostunut rakentamaan tätä kautta aikaisempaa tutkimus- ja koulutusyhteistyötä vielä näkyvämmäksi ko. pääaineisiin kytkeytyen. Osaltamme uskoi-
simme, että meillä olisi myös erittäin pätevä, jo UEF:ssa työskentelevä professori tähän tehtävään jo olemassa.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 21 **Professiojohtajien katsaukset**

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1433/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 21

Valmistelija(t) Heikki Miettinen, p. 050 432 4642, Heljä Lundgren-Laine, p. 050 350 5908 ja Raija Kojo, p. 040 571 4138

Selostus asiasta Professiojohtajien katsauksen TKKI-valmisteluun vastuualueillaan.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Merkitään katsaukset tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 22 Keski-Suomen biopankin esittely

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1435/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 22

Valmistelija(t) Simo Reipas, p. 050 5678537 ja Teijo Kuopio, p. 050 597 8712

Selostus asiasta Keski-Suomen biopankin toiminnan esittely.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Merkitään esittely tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Professori Teijo Kuopio oli kokouksessa läsnä esittelemässä asiaa.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 23 Keski-Suomen hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön esittely

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1436/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 23

Valmistelija(t) Jaana Peltokoski, p. 0400 289 107, Aapo Tahkola, p. 046 921 7825 ja Simo Reipas, p. 050 5678 537

Selostus asiasta Keski-Suomen hyvinvointialueen vaikuttavuusyksikön toiminnan esittely.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Merkitään esittely tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vaikuttavuusylilääkäri Aapo Tahkola ja arviointiylihoitaja Jaana Peltokoski olivat kokouksessa läsnä esittelemässä asiaa.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 24 Jyväskylän yliopiston varsinaisen jäsenen ero ja uuden nimeäminen

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1437/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 24

Valmistelija(t) Simo Reipas, p. 050 5678 537

Selostus asiasta Jyväskylän yliopiston (JYU) varsinainen jäsen, rehtori Keijo Hämäläinen hakee eroa TKKI-neuvottelukunnan jäsenen tehtävästä välittömin seuraamuksin siirtyessään Tampereen yliopiston palvelukseen.

JYU:n esitys uudeksi varsinaiseksi jäseneksi tuodaan kokoukseen.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 14 §:n mukaan aluehallitus nimeää neuvottelukunnan jäsenet. Aluehallituksen vahvistettavaksi viedään myös TKKI-neuvottelukunnan kokouksessa 01/2023 nimetyt neuvottelukunnan varajäsenet.

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Neuvottelukunta esittää aluehallitukselle, että JYU:ta edustavaksi varsinaiseksi jäseneksi nimetään yliopiston esittämä henkilö.

Asian kokouskäsitely:

Esittelijä täydensi ehdotustaan kokouksessa seuraavasti:

Neuvottelukunta esittää aluehallitukselle, että JYU:ta edustavaksi varsinaiseksi jäseneksi nimetään dekaani Jari Ojala ja varajäseneksi dekaani Sarianna Sipilä JYU:n esityksen mukaisesti.

Päätös Esittelijän kokouksessa täydentämä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Neuvottelukunta päätti esittää aluehallitukselle, että JYU:ta edustavaksi varsinaiseksi jäseneksi nimetään dekaani Jari Ojala ja varajäseneksi dekaani Sarianna Sipilä JYU:n esityksen mukaisesti.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

§ 25 Tiedoksi merkittävät sekä kokouksessa esille otettavat asiat

Julkinen

Diaarinumero Hyvaks/1438/00.01.01.00/2023

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta 11.5.2023 § 25

Valmistelija(t) Simo Reipas, p. 050 5678 537

Selostus asiasta Syyskauden kokouskalenteri
- 21.09.2023 klo 10-12 (lounas klo 12-13)
- 23.11.2023 klo 10-12 (lounas klo 12-13)
Paikka: Gradia Viitaniemi, Saunaneuvos

Konsernipalveluiden toimialajohtajan ehdotus Kokousajat merkitään tiedoksi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Hyvinvointialueesta annetun lain 141 §:n mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa: 14-25.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus ja -perusteet

Hyvinvointialueesta annetun lain 139.1 §:n mukaan seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen: Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperustein.

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Oikaisuvaatimusviranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään: Keski-Suomen hyvinvointialue, Aluehallitus Kirjaamon yhteystiedot: Keski-Suomen hyvinvointialueen kirjaamo Hoitajantie 140620 Jyväskyläkirjaamo@hyvaks.fi Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Hyvinvointialueen jäsenen sekä hyvinvointialueiden yhteistoimintaan osallisen hyvinvointialueen ja sen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on pantu nähtäville yleiseen tietoverkkoon hyvinvointialueen verkkosivustolle.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
 - miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
 - millä perusteella oikaisua vaaditaan.
-

Tutkimuksen, koulutuksen, kehittämisen ja innovaatioiden neuvottelukunta

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää hyvinvointialueen kirjaamosta.
